IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Petycji**
(nr 24)
z dnia 23 września 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Petycji (nr 24)

23 września 2020 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Jana Piechoty (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat nr 20 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie nabywania prawa do emerytury z systemu ubezpieczenia rolniczego oraz emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

– rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie powoływania w gminach, powiatach i województwach rad seniorów (BKSP-145-IX-51/20);

– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 28 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1326) w zakresie aktualizacji odwołania do Kodeksu postępowania karnego (BKSP-145-IX-52/20);

– rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie aktualizacji odwołań do przepisów Kodeksu postępowania karnego dotyczących powoda cywilnego zawartych w przepisach ustawowych określających zawodową odpowiedzialność dyscyplinarną (BKSP-145-IX-53/20);

– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.) oraz ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1559 ze zm.) w zakresie udzielania przez organy administracji publicznej kandydatom do pracy informacji o przebiegu rekrutacji (BKSP-145-IX-54/20);

– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 24b ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.) w zakresie aktualizacji odwołania do przepisów o ochronie danych osobowych (BKSP-145-IX-55/20);

– rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie umożliwienia absolwentom studiów licencjackich z psychologii kontynuowania nauki w ramach jednolitych studiów magisterskich z psychologii (BKSP-145-IX-56/20).

W posiedzeniu udział wzięli: **Ewa Trojanowska** zastępca dyrektora Departamentu Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, **Zbigniew Wasiak** naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, **Dorota Ziółkowska** główny specjalista w Departamencie Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

i Administracji, **Piotr Jabłoński** dyrektor Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii Ministerstwa Zdrowia wraz ze współpracownikami oraz **Krzysztof Pater** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał** i **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Szanowni państwo, witam. Otwieram 24. posiedzenie Komisji do Spraw Petycji. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Przypominam raz jeszcze, że posłowie zgłaszają się do zabrania głosu na posiedzeniu zdalnie przez wysłanie wiadomości pod adres mejlowy Komisji do Spraw Petycji. Jednocześnie informuję, że członkowie Komisji obecni na sali obrad głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej, a więc aktywując urządzenie z mikrofonem, i wówczas posłowie nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają tabletów. Gdyby ktoś przypadkowo, przez pomyłkę czy jakkolwiek chciałby zagłosować w tym i w tym systemie, zaliczony zostanie tylko pojedynczy głos.

Szanowni państwo, przystępujemy do stwierdzenia kworum. Bardzo proszę panie i panów posłów o zalogowanie się do systemu, tu przy pomocy legitymacji bądź zdalnie poprzez system zainstalowany na tabletach, i przyciśnięcie któregokolwiek przycisku, który pojawi się na aktywnych ekranach.

Dziękuję. Szanowni państwo, stwierdzam, że jest kworum, a zatem jesteśmy w komplecie umożliwiającym prawidłowe prowadzenie posiedzenia i podejmowanie decyzji.

W projekcie porządku tego posiedzenia mamy następujące sprawy: w punkcie pierwszym rozpatrzenie odpowiedzi ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na dezyderat nr 20 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie nabywania prawa do emerytury z systemu ubezpieczenia rolniczego oraz emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych; w punkcie drugim rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie powoływania w gminach, powiatach i województwach rad seniorów; w punkcie trzecim rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 28 ustawy z 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego w zakresie aktualizacji odwołania do Kodeksu postępowania karnego; w punkcie czwartym rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie aktualizacji odwołań do przepisów Kodeksu postępowania karnego dotyczących powoda cywilnego, zawartych w przepisach ustawowych określających zawodową odpowiedzialność dyscyplinarną; w punkcie piątym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy oraz ustawy z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej w zakresie udzielania przez organy administracji publicznej kandydatom do pracy informacji o przebiegu rekrutacji; w punkcie szóstym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 24b ust. 2 pkt 8 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zakresie aktualizacji odwołania do przepisów o ochronie danych osobowych; w punkcie ostatnim, siódmym, rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie umożliwienia absolwentom studiów licencjackich z psychologii kontynuowania nauki w ramach jednolitych studiów magisterskich z psychologii.

Czy są uwagi do takiego projektu porządku posiedzenia? Nie słyszę, zatem uznaję, że porządek posiedzenia został przyjęty. Przystępujemy do jego realizacji.

Bardzo proszę przedstawiciela Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o przedstawienie odpowiedzi na dezyderat nr 20 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie nabywania prawa do emerytury z systemu ubezpieczenia rolniczego oraz emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Pan dyrektor? Bardzo proszę.

Naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Zbigniew Wasiak:

Szanowny panie przewodniczący, chciałbym od razu przejść do konkluzji odpowiedzi ministra rodziny, pracy i polityki społecznej. Minister rodziny, pracy i polityki społecznej uprzejmie informuje, że w ministerstwie nie są prowadzone prace, których celem byłaby zmiana warunków nabywania świadczeń emerytalnych z Funduszu Ubezpieczeń Spo-

łecznych w przypadku zbiegu ze świadczeniami emerytalno-rentowymi przyznawanymi na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Wyjaśnię krótko dlaczego. W pierwszej kolejności pragnę zwrócić uwagę, że kwestia prawa do wypłaty jednego świadczenia dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. uregulowana jest w przepisach ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Z dniem 1 stycznia 1991 r. ustawa ta wprost określiła, że w przypadku zbiegu prawa do świadczeń wypłaca się jedno świadczenie. Wyjaśniając całą tę kwestię, chciałbym zwrócić uwagę na to, że mówimy o sytuacji wypłaty świadczeń na styku roku 1948 i roku 1949 w przypadku ubezpieczonych, a więc chodzi o sytuację, w której doszło do reformy systemu ubezpieczeniowego. Reformą tą objęto osoby ubezpieczone urodzone od 1 stycznia 1949 r. W stosunku do tych osób przyjęto ogólną zasadę w przypadku systemu ubezpieczeń społecznych, że jeżeli nabyły uprawnienia do świadczeń emerytalnych, a warunkiem nabycia tego prawa jest osiągnięcie wieku w przypadku mężczyzny 65 lat, w przypadku kobiety – 60 lat i posiadanie jakiegokolwiek stażu ubezpieczeniowego, to osobom tym wypłacane jest świadczenie.

W przypadku ubezpieczenia społecznego rolników zasady są inne, ponieważ są to zasady z niezreformowanego systemu, gdzie wymagane jest nie tylko osiągnięcie wieku, ale również posiadanie stażu ubezpieczeniowego, w tym przypadku 25 lat. Jeżeli dana osoba urodziła się w okresie od 1 stycznia 1949 r. oraz spełniła warunki do nabycia świadczenia z systemu ubezpieczenia rolniczego, to wypłaca się jej dwa świadczenia i każdy z systemów wypłaca swoje świadczenie za swój okres ubezpieczeniowy.

W przypadku osób, które urodziły się po tej dacie i nie uzyskały prawa do świadczenia emerytalnego z systemu ubezpieczenia społecznego rolników, istnieją dwa wyjątki. Po pierwsze, jeżeli osoba ta nabędzie prawo do ubezpieczenia emerytalnego z systemu powszechnego, a ze względu na zbyt krótki okres nie nabyła uprawnienia z systemu rolniczego, to osobie tej przyznaje się tzw. zwiększenie, czyli wypłaca się kwotę obliczoną według przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników – tej kwoty, którą opłacała składki, ale nie osiągnęła wymaganego stażu.

Drugie zabezpieczenie polega na tym, że jeżeli osoba nie posiada w systemie powszechnym co najmniej 25-letniego okresu ubezpieczeniowego, zalicza się do okresu ubezpieczenia po to, żeby mogła osiągnąć emeryturę na poziomie gwarantowanym, czyli emeryturę minimalną.

Inna jest sytuacja osób urodzonych przed 1949 r., a więc osób objętych jeszcze starymi systemami, czyli niezreformowanymi, których obowiązują dotychczasowe zasady. Zasady te sprowadzają się do tego, że w przypadku tzw. dwuzawodowców, czyli osób, które odprowadzały składki do jednego i do drugiego systemu, obowiązuje zasada wzajemnego zaliczania okresów ubezpieczeniowych ubezpieczenia społecznego rolników do prawa do emerytury, o ile ubezpieczenia społecznego rolników nie wykazano w uprawnieniu do emerytury rolniczej, i analogiczna zasada zaliczania okresu ubezpieczenia powszechnego do ubezpieczenia społecznego rolników do prawa do emerytury. Również tam gwarantuje się wypłatę tzw. zwiększenia w przypadku nieosiągnięcia prawa do ubezpieczenia do emerytury rolniczej.

Zasady te gwarantują więc pełną adekwatność świadczenia w stosunku do odprowadzanych składek. Jedyna rzecz, która to różnicuje, to możliwość dla urodzonych po 1949 r. osób wypłaty dwóch świadczeń przy spełnieniu pełnych warunków. Dla urodzonych przed 1949 r. jest to wypłata jednego świadczenia, ale z zachowaniem praw, które wynikają z faktu oskładkowania podwójnie, a więc tzw. zwiększenia. Jeżeli chodzi o system powszechny, w tym zakresie minister rodziny nie przewiduje żadnych zmian. Nie możemy natomiast wypowiadać się, czy ministerstwo rolnictwa przewiduje jakiekolwiek zmiany w swoim systemie. Jeżeli chodzi o system powszechny, zmian nie przewidujemy, szanowny panie przewodniczący. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera, naszego stałego doradcę, o przedstawienie stanowiska w tej sprawie.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Odpowiedź jest wyczerpująca i nawiązuje do tego, o czym Komisja rozmawiała wczoraj w kontekście relacji między systemem emerytalnym służb mundurowych a systemem powszechnym. Zasady ukształtowane od 1999 r. są jasne i trudno byłoby wywracać je po ponad 20 latach.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Petycję referował pan poseł Mirosław Maliszewski. Panie pośle, bardzo proszę o pana stanowisko w tej sprawie.

Poseł Mirosław Maliszewski (PSL-Kukiz15):

Przede wszystkim Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej chciałem podziękować za tę odpowiedź. Jest nie tylko wyczerpująca, ale i dokładnie opisuje fakt, który jest poruszany w petycji. Chodzi o zbieg emerytury z systemu powszechnego i z systemu rolniczego dla urodzonych przed i po 1 stycznia 1949 r.

Przedmiotem petycji było to, abyśmy dokonali zmiany – myślę, że głównie w ustawie o funduszu ubezpieczeń społecznych rolników – aby zasady dla urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. były identyczne jak dla tych, którzy są urodzeni po. Co prawda przed chwilą uzyskaliśmy informację, że jeżeli ktoś posiadał ubezpieczenie rolnicze, ale nie osiągnął wymaganego stażu ubezpieczenia 25 lat i z wyliczenia wychodzi mu emerytura niższa niż minimalna, może ubiegać się o zwiększenie do tego poziomu. Tak to zrozumiałem.

W opinii tych, którzy petycję złożyli, tych, którzy docierają do biur poselskich, skala tego nie jest wcale mała. Wymaga to od nich większego zaangażowania. Uważają, że wtedy otrzymują niestety tylko minimalną emeryturę, a były okresy, kiedy składka ta była odprowadzana dwukrotnie, a nawet jeżeli nie była odprowadzana dwukrotnie z ubezpieczenia społecznego rolników, to de facto wykonywali pracę w gospodarstwie.

Myślę więc, że jako Komisja nie będziemy przedstawiać projektu, tym bardziej że przygotowany jest projekt poselski w tej sprawie i na pewno ta tematyka wróci jeszcze pod obrady Sejmu. Uważam, że odpowiedź na dezyderat jest bardzo dobra i wyczerpująca. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, a zatem jest rekomendacja, by przyjąć odpowiedź ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na dezyderat nr 20 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie nabywania prawa do emerytury z systemu ubezpieczenia rolniczego oraz emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Czy są uwagi wobec takiej rekomendacji? Nie słyszę, a zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Przystępujemy do drugiego punktu. Bardzo proszę panią poseł Annę Wasilewską o przedstawienie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie powoływania w gminach, powiatach i województwach rad seniorów.

Poseł Anna Wasilewska (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, petycja została wniesiona przez radę seniorów w Nowym Targu. Wnoszący petycję przedstawił konkretną propozycję legislacyjną dotyczącą zmiany w ustawie o samorządzie gminnym, samorządzie powiatowym i samorządzie wojewódzkim. Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu.

W ustawie z 2013 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym określono sposób działania gminnej rady seniorów. W ten sposób gmina sprzyja solidarności międzypokoleniowej oraz tworzy warunki do pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych i społeczności lokalnej. Rada seniorów ma charakter konsultacyjny, doradczy oraz przedstawia swoje inicjatywy. Wnoszący przedstawił jednak bardzo ważną kwestię – mimo tego, że w ramach prawnych jest już powoływanie rad seniorów gminnych, wnosi o powoływanie rad seniorów w województwach i powiatach.

Poza tym bardzo ważną poruszaną rzeczą jest przyznawanie członkom rady seniora diet i zwrotu kosztów podróży związanej z funkcjonowaniem rady. Kwestia ta budzi wiele kontrowersji i problemów, dlatego że bardzo podobne petycje już były rozpatrywane. W poprzedniej, VIII kadencji Sejmu do izby skierowany został tożsamy z przedstawioną obecnie petycją poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, powia-

towym, wojewódzkim. Prace nad tym projektem nie zostały zakończone, gdyż kończyła się kadencja, ale Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej rekomendowała pierwsze czytanie tego projektu. Wówczas nie było żadnych przeszkód prawnych, ale stwierdzono, że powoływanie rad seniorów powiatowych i wojewódzkich to mnożenie tego typu ciał konsultacyjnych, co w praktyce obciąży budżety samorządowe.

W związku z rozpoczęciem nowej kadencji identyczny projekt ustawy został wniesiony drugi raz. Obecnie jest to druk nr 243. Projekt ten nie budzi zastrzeżeń natury prawno-legislacyjnej i może być przedmiotem dalszych prac. Prosty projekt, został skierowany do pierwszego czytania na Komisji Polityki Senioralnej, na Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz do opinii organizacji samorządowych. Prace są w toku.

Był tam jeszcze jeden przypadek. Na początku tej kadencji Komisja do Spraw Petycji analizowała przedłożoną przez Warmińsko-Mazurską Delegaturę Obywatelskiego Parlamentu Seniorów petycję dotyczącą uzupełnienia ustawy z 1998 r. o samorządzie województwa. Tam rozpatrywaliśmy tę petycję. Skierowany był dezyderat do ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie funkcjonowania rad seniorów w samorządzie. W udzielonej odpowiedzi, którą przyjęliśmy, bardzo pozytywnie odniesiono się do fakultatywności tworzenia rad seniorów w jednostkach samorządu terytorialnego, natomiast bardziej sceptycznie do kwestii związanych z możliwością finansowania przez samorządy działalności rad seniorów, w tym diet i kosztów podróży członków rady seniorów związanych z funkcjonowaniem rady.

Biorąc to pod uwagę, żądanie zawarte w przedstawionej dzisiaj petycji jest tożsame z projektami, które już rozpatrywaliśmy, i z projektem, który jest w tej chwili w toku pracy parlamentarnej. Moja rekomendacja jest więc taka, aby projekt, który jest uzgodniony z Biurem Legislacyjnym, był poddany procedowaniu.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo, pani poseł. Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie dodatkowych informacji, zwłaszcza co do tego projektu, który zapewne za chwilę wyjdzie z naszej Komisji, bo jest na końcowym etapie prac, i który także obejmuje postulaty zawarte w przedstawionej petycji.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Po pierwsze, myślę, że w momencie kiedy w Sejmie jest projekt tożsamy z treścią petycji, niezależnie od tego, kto by go nie złożył, nie ma powodu, żeby Komisja do Spraw Petycji dublowała pracę. Druga kwestia jest taka, że z powodu COVID-19 jest w tej chwili sporo przygotowanych projektów ustaw z systemu pracy, które sukcesywnie będą przez Komisję rozpatrywane. Myślę, że jest ich ponad 20. Są one jeszcze z okresu przejściowego, co oznacza, że Komisja do Spraw Petycji VIII kadencji podjęła decyzję merytoryczną o wniesieniu projektu ustawy, a ponieważ kadencja skończyła się, projekt nie był jeszcze rozpatrywany.

To oczywiście pozwala Komisji IX kadencji zająć się sprawą bez jakichkolwiek przeszkód formalnych. Ustawa, która jest przygotowana z poprzedniej kadencji, petycja nr 510, dotyczy możliwości podjęcia decyzji o zwrocie kosztów podróży dla członków rad seniorów na poziomie gminy. Czyli mowa o gminnej radzie seniorów i radzie seniorów jednostki pomocniczej. Projekt ten jest uzgodniony i wydaje się, że jeżeli mówimy o radach seniorów, tematyce rady senioralnej, to najważniejsze jest ich funkcjonowanie na poziomie gminy.

W związku z tym jeżeli projekt ten zostałby przyjęty, a później uchwalony, to oczywiście zniknie bariera ekonomiczna, dlatego że seniorzy, którzy nie mieszkają w miejscowości, w siedzibie gminy, stają często przed dylematem, czy z własnej kieszeni pokrywać koszty podróży i być aktywnym, czy też, umownie mówiąc, nie dokładać do tego przedsięwzięcia, nie pokrywać i nie być aktywnym. Projekt ten jest gotowy i czeka już uzgodniony z Biurem Legislacyjnym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę, a zatem proszę panią poseł o rekomendację.

Poseł Anna Wasilewska (KO):

Rekomendacja jest taka, że ustawy, które są przygotowane, po prostu będą…

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Ta petycja będzie objęta tamtym projektem ustawy.

Poseł Anna Wasilewska (KO):

Tak, jest ona tożsama z tamtą.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Tamten projekt ustawy będzie więc realizacją również tej petycji. Co najwyżej można rozważyć, na ile w uzasadnieniu do tamtego projektu ustawy, który w tej chwili dopracowuje pan Krzysztof Pater, należy jeszcze…

Poseł Anna Wasilewska (KO):

W tej chwili są dwa druki.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Proszę bardzo.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Jest druk nr 243. Jest to komisyjny projekt, który został wniesiony do Sejmu. Można powiedzieć, że on jest w 100% zbieżny z treścią petycji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Jasne, czyli trzeba uznać, że jest projekt, który realizuje postulaty zawarte w tej petycji. Takie wyjaśnienie skierujemy do…

Poseł Anna Wasilewska (KO):

Tak, rozumiem jednak, że ten drugi projekt, druk nr 510, poświęcony jest tylko finansowaniu i jest bardzo uszczegółowiony w kwestiach dotyczących tego, o co w tych wszystkich petycjach seniorom chodzi.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Żeby jednoznacznie rozstrzygnąć zamknięcie rozpatrywania tej petycji, od strony formalnej trzeba zatem powiedzieć, że nie uwzględniamy żądania będącego przedmiotem tej petycji, bo żądanie to zostało już uwzględnione i jest włączone w projekt tamtej ustawy. Czy jest akceptacja Komisji wobec takiej rekomendacji? Nie słyszę uwag, zatem uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję. Dziękuję, pani poseł.

Przechodzimy do kolejnego punktu, do petycji w sprawie zmiany art. 28 ustawy z 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego w zakresie aktualizacji odwołania do Kodeksu postępowania karnego. Referowanie tej petycji przypadło mi.

Petycja jest lakoniczna, wskazuje na potrzebę nadania nowego brzmienia art. 28 ustawy z 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego. Jak postuluje wnoszący petycję, to brzmienie powinno być następujące: „W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego” – tu są miejsca publikacji. – „Nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej”.

Ekspert Biura Analiz Sejmowych potwierdza, że petycja spełnia wymogi, bo dotyczy zmiany w ustawie, ale we wnioskach końcowych ekspert wskazuje, że zmiana sprowadzałaby się do wykreślenia w art. 28 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego słów „powodzie cywilnym”. Zmiana ta uzasadniana jest potrzebą dostosowania treści przepisu do terminologii Kodeksu postępowania karnego. Ekspert wskazuje jednak, że w obowiązującym brzmieniu przepis ten nie powoduje żadnych wątpliwości interpretacyjnych, w związku z tym wydaje się, że sama potrzeba dokonania tego rodzaju korekty porządkującej nie jest wystarczającym uzasadnieniem dla podjęcia inicjatywy ustawodawczej.

Ja też skłaniałbym się do takiej rekomendacji, ale poproszę jeszcze pana Krzysztofa Patera o stanowisko w tej sprawie.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Na wstępie powiem od razu, że tej samej tematyki dotyczy następna omawiana dzisiaj petycja. Oczywiście nie ma potrzeby podejmowania inicjatywy ustawodawczej, proponowałbym natomiast zastosowanie, powiedziałbym, typowej dla Komisji procedury, czyli zwrócenia uwagi rządowi na potrzebę aktualizacji przy okazji następnych prac legislacyjnych.

Przechodząc już do następnej petycji, ponieważ obie kwestie dotyczą instytucji powoda cywilnego, proponowałbym, żeby skonsumować to w jednym dezyderacie skierowanym do prezesa Rady Ministrów. Najlepiej, by to premier podejmował decyzję co do tego, kto ma przypilnować, żeby przy najbliższej okazji w odpowiedniej ustawie znalazła się odpowiednia korekta.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Pewnie byłoby to uzasadnione, gdyby dochować najwyższej staranności, stawiam jednak tezę, że tak ograniczona zmiana brzmienia, które dzisiaj nie budzi żadnych wątpliwości interpretacyjnych, nie powinna być przedmiotem nowelizacji. Wobec faktu, że dzisiejsze brzmienie nie tworzy wątpliwości dla praktyki stosowania tego przepisu, byłbym jednak skłonny podtrzymać rekomendację, byśmy nie uwzględnili żądania będącego przedmiotem tej petycji. Pan poseł Grzegorz Wojciechowski, bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, oczywiście nie ma problemów interpretacyjnych, bo tych przepisów odnośnie do powoda cywilnego nie ma. Może to natomiast powodować problemy dla osób, które prawnikami nie są. W przypadku kiedy chcą ustalić jakiś stan prawny, mogą w nieskończoność szukać przepisów odnośnie do powoda cywilnego, bo nie będą wiedzieli, że te przepisy zostały usunięte. W związku z tym warto byłoby jednak zwrócić uwagę, a nawet połączyć rozpatrywanie tych petycji, bo dotyczą one identycznej materii, lecz innych aktów prawnych. W tej następnej są trzy akty prawne. Może warto jest zwracać uwagę na to, aby prawo było bardziej czytelne dla ludzi, którzy prawnikami nie są. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Panie pośle, przekonał mnie pan. W związku z tym rekomendację formułuję zgodnie ze stanowiskiem pana Krzysztofa Patera, abyśmy w tej sprawie wystąpili z dezyderatem do rządu postulującym uwzględnienie odpowiedniej zmiany w przepisach przy okazji najbliższej inicjatywy ustawodawczej kierowanej przez rząd, a związanej również z tym obszarem sprawy. Czy są uwagi wobec takiej rekomendacji? Nie słyszę. A zatem Komisja podjęła decyzję o skierowaniu do prezesa Rady Ministrów dezyderatu w tej sprawie. Dziękuję.

Przechodzimy do kolejnej sprawy. Petycja, którą będzie referował pan poseł Grzegorz Wojciechowski, jest w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie aktualizacji odwołań do przepisów Kodeksu postępowania karnego dotyczących powoda cywilnego zawartych w przepisach ustawowych określających zawodową odpowiedzialność dyscyplinarną. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w zasadzie petycja jest identycznej treści jak petycja omawiana przed chwilą przez pana przewodniczącego. Myślę, że można połączyć rozpatrywanie i dezyderat. Dodatkowo są tu wskazane trzy ustawy: ustawa z 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich, ustawa z 2 grudnia 2009 r. też o izbach aptekarskich oraz ustawa z 15 grudnia 2016 r. o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. To jest dokładnie ten sam problem powoda cywilnego, instytucji, która została wykreślona. Proponuję, żeby znalazło się to w jednym dezyderacie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Pan Krzysztof Pater, bardzo proszę.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Oczywiście popieram tę propozycję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Zatem rekomendacja jest taka, by po pierwsze, również w tej sprawie wystąpić z dezyderatem do prezesa Rady Ministrów o uwzględnienie kwestii podniesionych w petycji przy inicjatywie ustawodawczej, aby ujednolicić brzmienie przepisów, a po drugie, by obie te kwestie objąć jednym wspólnym dezyderatem. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję. Dziękuję.

Przechodzimy do kolejnego punktu. W kolejnym punkcie jest petycja w sprawie zmiany ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy oraz ustawy z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej w zakresie udzielania przez organy administracji publicznej kandydatom do pracy informacji o przebiegu rekrutacji. Mnie przypadło referowanie tej petycji.

Autor petycji wskazuje, że ubiegający się o zatrudnienie w instytucjach publicznych nie są wystarczająco informowani o przebiegu procesu rekrutacyjnego, i dlatego wnioskuje o to, by w art. 6 ustawy o służbie cywilnej dodać ustęp o następującej treści: „Osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie rekrutacji informuje osoby uczestniczące w naborze o jego przebiegu w zakresie dotyczącym ich kandydatury" oraz ust. 3: „Informowanie, o którym mowa w ust. 2, polega na informowaniu każdej z osób biorących udział w rekrutacji o jego przebiegu w ograniczeniu do wyłącznie jej danych osobowych". Natomiast w Kodeksie pracy wnoszący petycję postuluje, by w dziale drugim w rozdziale pierwszym w art. 22 ze znaczkiem 1c dodać dwa ustępy o podobnej regulacji.

Jest do tego bardzo szeroka opinia Biura Analiz Sejmowych, które rozważa, na ile rzeczywiście jest to potrzebne, uzasadnione i racjonalne. Można powiedzieć, że najistotniejsze w tej sprawie jest to, że jak informuje mnie sekretariat, petycja została wycofana. Nie ma po co dalej nad tą kwestią debatować. Przepraszam, wcześniej jakoś mi to umknęło. Otrzymaliśmy wystąpienie od wnioskodawcy tej petycji, że prosi o pozostawienie petycji bez dalszego rozpatrywania. Nie uwzględniamy zatem żądania będącego przedmiotem petycji. Czy wobec takiej sytuacji i wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie widzę. Zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, przechodzimy do punktu szóstego. To kolejna petycja, którą będę referował. To petycja w sprawie zmiany art. 24b ust. 2 pkt 8 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zakresie aktualizacji odwołania do przepisów o ochronie danych osobowych.

Wnoszący petycję wskazuje potrzebę dodania w art. 24b ust. 2 pkt 8 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ustępu w pkt 8 w brzmieniu: „Inne informacje wymagane przez protokół Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii niebędące danymi osobowymi, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości" – i tu jest miejsce publikacji.

Ekspert Biura Analiz Sejmowych wskazuje, że petycja spełnia wymogi określone w ustawie, a następnie szczegółowo analizuje skutki zmian i relacje między różnymi ustawami, a więc implementację rozwiązań europejskich dotyczących ochrony danych osobowych, zmiany w ustawie o Policji, a także skutek zmian w samej ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. W konkluzji ekspert stanowczo stwierdza, że postulat zawarty w petycji nie zasługuje na uwzględnienie, że nie wynikałoby z tego wyjaśnienie wątpliwości, które w petycji eksponuje wnoszący petycję, i że obecne uregulowania są wystarczające i prawidłowe.

Przed rekomendacją chciałbym usłyszeć państwa stanowisko, bo sprawa nie jest prosta, dotyczy wielu przepisów. Dlatego bardzo proszę zwłaszcza pana Krzysztofa Patera o stanowisko w tej sprawie.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Podzielam opinię BAS-u, że propozycja przedstawiona przez autora petycji nie jest właściwa, ale faktem jest, co przyznaje BAS, że odwołanie do nieistniejącej ustawy nie jest prawidłowe. Zgodnie z ustawą autor petycji nie musi przedstawiać gotowych projek-

tów rozwiązań, więc proponowałbym przyjąć, że autor wskazał na problem, który nie wymaga natychmiastowych działań, ale wymaga oficjalnego zasygnalizowania ministrowi zdrowia. Dlatego podobnie jak poprzednio przy tego typu niedoskonałościach proponowałbym dezyderat do ministra zdrowia, aby problem został rozwiązany przy okazji najbliższych działań legislacyjnych.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czyli proponuje pan dezyderat postulujący, by uaktualnić brzmienie przepisów. Ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Proszę bardzo.

Dyrektor Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii Ministerstwa Zdrowia Piotr Jabłoński:

Dzień dobry. Przepraszam za niedoskonałości techniczne. Piotr Jabłoński, dyrektor Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, i pan Artur Malczewski, który bezpośrednio nadzoruje współpracę w EMCDDA w sprawie zbierania danych, o których petycja mówi.

Absolutnie zgadzamy się z naszym przedmówcą. Uważamy, że z jednej strony wskazana jest pewna wada, którą należy usunąć, z drugiej strony zgadzamy się również z Biurem Analiz Sejmowych co do tego, że powoływanie się na – nazwę to w skrócie – ustawę policyjną jest niewłaściwe i należałoby to rozwiązać inaczej. W pełni zgadzamy się również z postulatem zwrócenia się do ministra zdrowia w tej sprawie, szczególnie że pracujemy teraz wespół z ministrem zdrowia nad dosyć dużą nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, która to nowelizacja, z tego co wiem, niedługo zostanie złożona do Sejmu. Byłaby to więc doskonała możliwość, żeby tę drobną, ale istotną wadę usunąć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję panu dyrektorowi. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę, zatem jest rekomendacja, żeby w tej sprawie wystąpić z dezyderatem do ministra zdrowia o odpowiednią zmianę przepisów w celu ich uaktualnienia i usunięcia niespójności, które wskazuje petycja i opinia Biura Analiz Sejmowych. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, przechodzimy do ostatniej petycji w dniu dzisiejszym. Petycja w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie umożliwienia absolwentom studiów licencjackich z psychologii kontynuowania nauki w ramach jednolitych studiów magisterskich z psychologii. Pierwotnie petycję miał referować pan poseł Rajmund Miller. Niestety ze względu na inne obowiązki pan poseł Rajmund Miller nie może być obecny na naszym posiedzeniu. Ustaliliśmy, że ja przejmę zreferowanie tej petycji.

W petycji autor wskazuje na potrzebę podjęcia inicjatywy ustawodawczej polegającej na zmianie przepisów prawa. Petycja zakłada stworzenie przepisów umożliwiających studiowanie kierunku psychologia w formie jednolitych studiów magisterskich osobom, które mają ukończony stopień licencjacki na kierunku psychologia studiowanym w formie podzielonej na studia licencjackie oraz magisterskie. Wnoszący petycję wskazuje także, że w województwie małopolskim nie ma możliwości kontynuowania ścieżki edukacyjnej na stopniu magisterskim z psychologii niebędącej jednolitymi studiami magisterskimi – i w związku z powyższym prosi o uwzględnienie tego postulatu.

Ekspert Biura Analiz Sejmowych wskazuje, że petycja spełnia wymogi formalne, a zatem dotyczy zmian ustawowych. Następnie ekspert dokonuje analizy obecnych zapisów prawa o szkolnictwie wyższym i nauce, tego, w jakim zakresie organy administracji lub organy władzy publicznej mogą to uregulować i na ile mogą w to ingerować, a na ile uczelnie są w tym zakresie autonomiczne i samodzielnie określają, w jakim zakresie prowadzą nauczanie.

We wnioskach ekspert wskazuje, że petycja postuluje wprowadzenie do porządku prawnego regulacji, które miałyby umożliwić kontynuowanie nauki w innej uczelni, w której obowiązują jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia, osobom, które ukończyły studia pierwszego stopnia z tytułem zawodowym licencjata z psychologii, czyli inaczej mówiąc, osobom, które kształciły się w uczelni, w której program tych studiów jest podzielony na etapy, czyli na studia licencjackie i na studia magisterskie.

Ekspert stwierdza, że przyjęcie takiego rozwiązania w praktyce oznaczałoby zobligowanie wszystkich uczelni do wprowadzenia studiów dwustopniowych z psychologii, ponieważ musiałoby dojść do usunięcia różnic w programie studiów dwustopniowych i studiów jednolitych, aby było możliwe automatyczne przejście między tymi dwoma modelami kształcenia. Ponadto ingerencja ustawodawcy w zakresie poziomów i programów studiów kształtowanych obecnie przez samą uczelnie, jaką byłaby postulowana zmiana, stanowiłaby wkroczenie w autonomię uczelni.

Chciałbym prosić o stanowisko w tej sprawie pana Krzysztofa Patera, naszego stałego doradcę.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

W petycji zderza się problem życiowy z fundamentalną zasadą autonomii uczelni i prawa kształtowania programów i podejmowania decyzji o sposobie rekrutacji. Gdyby przyjmować tego typu petycje i realizować tego typu postulat, oczywiście nie skończyłoby się na kwestii psychologii, rekrutacji, przerzutów po studiach licencjackich na jednolite studia magisterskie, ale otwarto by wieko, które wywołałoby lawinę różnego rodzaju postulatów i de facto ręcznego sterowania przez ustawodawcę mechanizmami rekrutacji na poszczególne kierunki studiów na wyższych uczelniach. Dlatego wydaje się, że rekomendacja BAS-u, aby nie uwzględniać tego żądania, jest właściwa.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Proszę przedstawicielkę ministra nauki i szkolnictwa wyższego. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ewa Trojanowska:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, bardzo dziękuję za głos. Ewa Trojanowska, zastępca dyrektora Departamentu Szkolnictwa Wyższego. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w pełni popiera zarówno opinię zawartą we wniosku Biura Analiz Sejmowych, jak i wygłoszoną przed chwilą opinię.

Rzeczywiście przyjęcie tej petycji rodzi całą masę wątpliwości natury prawnej, ale też obaw związanych z tym, jak uczelnie zareagowałyby na wprowadzenie takiego działania. Jak słusznie bowiem zauważa BAS, wprowadzenie tego rozwiązania prawdopodobnie spowodowałoby odejście od prowadzenia jednolitych studiów magisterskich w kierunku studiów dwustopniowych lub też oczekiwania wprowadzenia standaryzacji kształcenia w zawodzie psychologa, co z kolei pozostaje w pewnej kolizji z ustawą o zawodzie psychologa, która wyraźnie mówi, że warunkiem wykonywania tego zawodu jest posiadanie tytułu zawodowego magistra.

To m.in. ten zapis i wprowadzenie w rozporządzeniu ministra nauki i szkolnictwa wyższego możliwości prowadzenia studiów na kierunku psychologia jako studiów jednolitych jest skorelowane. W ostatnich czasach uczelnie rzeczywiście odchodzą od prowadzenia studiów dwustopniowych, mając na uwadze warunki wykonywania i dostępu do zawodu psychologa.

Nie jest natomiast tak, że studia drugiego stopnia na kierunku psychologia nie są prowadzone. Są prowadzone w ośmiu ośrodkach, rzeczywiście nie w Małopolsce, ale w ośrodkach nieodległych – Tarnów, Lublin, Radom mają takie studia, Warszawa oczywiście także. Studia drugiego stopnia dla osób, które chcą uzupełnić kształcenie po studiach pierwszego stopnia na kierunku psychologia i uzyskać, jak rozumiem, uprawnienia do wykonywania zawodu psychologa, są więc możliwe.

Tak jak powiedziałam, wprowadzenie tego rozwiązania do ustawy jest jednak bardzo ryzykowne, oznacza bowiem przebudowanie całego systemu szkolnictwa wyższego. Jak słusznie zauważa BAS, decyzją uczelni pozostaje to, czy poprowadzi studia jako pierwszego, drugiego stopnia, czy jako jednolite magisterskie. Uczelnia samodzielnie określa program kształcenia, sposób rekrutacji na studia i wymagania formułowane wobec kandydatów. Wprowadzenie zapisu, o którym mowa w petycji, łączy się ze zobowiązaniem dla uczelni do uznawania żądań uznania osiągnięć uzyskanych na studiach pierwszego stopnia i do automatycznego przyjmowania na studia jednolite.

Faktycznie może być tak, że osiągnięcia, wiedza, kwalifikacje i umiejętności uzyskane przez absolwenta studiów pierwszego stopnia znacznie różnią się od tego, co realizowane jest w analogicznym okresie czy na analogicznych studiach realizowanych jako jednolite w innej uczelni. Oznacza to, że z jednej strony uczelnie przyjmujące takich kandydatów musiałyby w istotny sposób przebudować program studiów jednolitych, ale też w efekcie ponieść znacznie wyższe koszty prowadzenia takiego kształcenia lub też, jak powiedziałam, musielibyśmy wprowadzić standaryzację, czyli określić standardy kształcenia dla tego kierunku studiów.

Myślę, że w faktycznej i prawnej sytuacji, w jakiej jesteśmy, przyjęcie tej petycji nie przyniosłoby efektów oczekiwanych z punktu widzenia całego systemu. Osoby, które chcą uzupełnić kształcenie, mogą to zrobić. Owszem, w Małopolsce w tej chwili nie ma tego rodzaju studiów, natomiast możliwe jest podjęcie dialogu z uczelniami, które działają na terenie Małopolski, aby takie studia uruchomiły. Takie działanie jest możliwe. Natomiast przebudowywanie całego systemu spowodowałoby także oczekiwania dla innych zawodów, spowodowałoby zwiększenie kosztów, znaczne utrudnienie prowadzenia studiów i ingerencję w cały system szkolnictwa wyższego.

Z naszej strony zatem jest pełne poparcie dla wniosków zawartych w opinii BAS, aby petycja ta nie została uwzględniona przez Wysoką Komisję. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję, pani dyrektor. Czy ktoś z państwa chciałby w tej sprawie jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Szanowni państwo, a zatem jest rekomendacja, aby nie uwzględnić żądania zawartego w przedstawionej petycji, a dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie umożliwienia absolwentom studiów licencjackich z psychologii kontynuowania nauki w ramach jednolitych studiów magisterskich z psychologii. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja przyjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, na tym wyczerpaliśmy porządek tego posiedzenia. Poszło nam to wyjątkowo sprawnie, a zatem już teraz zapraszam na kolejne posiedzenie o godz. 11:30, a to posiedzenie Komisji zamykam. Dziękuję.